

Kun Suomen Pankki alentamalla korkokantaansa on antanut viittauksen siihen, että runsaampi raha-aika on lähenemässä, lienee paikallaan ryhtyä selvittämään niitä maailmantalouden viimeaikaisesta kehityksestä riippuvia tekijöitä, jotka tulevat vaikuttamaan maamme vastaiseen taloudelliseen toimintaan. Tällaisen selvityksen toimeensaiminen vaatii aikaa ja sen tulisi olla valmiina ennenkuin rahamarkkinoilla syntyy rahan runsautta ja halpoja korkoja, koska juuri sellaisen tilanteen vallitessa yleensä tehdään ne erehdykset yritteliäisyyden ja luotonannon alalla, jotka sitten pulakautena johtavat vaikeuksiin ja ilmenevät tappioina.

Selvittääkseen itselleen ja asiakkailleen taloudelliseen tilaan vaikuttavia tekijöitä julkaisee ainakin yksi Ruotsin suurpankeista neljänneskertomuksenaan niitä valaisevia ammattimiesten toimittamia kirjoituksia. Muutaman kerran vuodessa ilmestyy Ruotsin Kommerskollegion sosialihallituksen ja erityisesti kutsuttujen asiantuntijain avulla toimittama "Ekonomisk översikt", jossa asiallisella ja mielenkiintoisella tavalla valaistaan yleistä maailmantaloudellista tilaa ja olosuhteita eri maissa sekä oman maan elinkeinoelämän eri aloilla. Ruotsin Pankkiyhdistys taas julkaisee sarjan toisistaan riippumattomia kirjoituksia talouselämän päivänkysymyksistä. Amerikan keskuspankki julkaisee kuukausittain laajan, yhtenäisen suunnitelman mukaan toimitetun kirjoituskokoelman tietoineen ja tilastoineen eri maista, ja useat Amerikan yksityispankeista toimittavat niinikään kuukausi- tai neljännesvuosivihkosina sekä Yhdysvaltain että muitten maitten talouselämää valaisevia kirjoituksia.

Olisiko meillä syytä aikaansaada vastaavanlaatuinen aikakautinen julkaisu vaiko tyytyä kertakaikkiaan toimitettuun tutkimukseen, voinee jäädä kokemuksen ratkaista-

vaksi. Joka tapauksessa ovat maailmansodan sekä Euro
että muiden maanosien taloudellisessa tilassa aikaans
muutokset herättäneet joukon kysymyksiä meidän maamme
taisista taloudellisista toimimahdollisuuksista, kysymy
joihin yksityinen liike tai vieläpä suurikin liikeyh
vain haparoiden saattaa hakea vastausta. Ainoastaan
jestämällä ja täydentämällä eri haaroilla nykyään su
tettavaa taloudellista tutkimusta voidaan aikaansaada
kunlainen kokonaiskuva niistä tekijöistä, jotka tulevat
vaikuttamaan maamme vastaiseen taloudelliseen elämään
joiden ennakoita tunteminen auttaa luotonannon johtami
terveeseen suuntaan ja erehdysten välttämistä sekä va
tion talouspolitiikassa että luottolaitosten toimittami
varain sijoituksessa ja yksityisten yritteliäisyydessä.

Erityistä mielenkiintoa tarjoavat meille Venäjän
loudellisen sortumisen aikaansaamat muutokset ja Venä
mahdollisesta elpymisestä odotettava kilpailu eräillä
la ja myyntimahdollisuuksien avautuminen toisilla alo
Mutta sen ohella on Euroopan köyhtyminen ja huomatta
taloudellinen edistys muissa maanosissa sekä yleinen
nillinen edistys aikaansaanut osittain eri suuntaan va
kuttavia muutoksia maailman taloudessa ja niin ollen
kin meidän maamme taloudellisissa mahdollisuuksissa.

Esimerkkeinä siitä, mitä kysymyksiä olisi selvi
tävä, mainittakoon

elintarvetuotannon kehitys eri maissa sitten v:19
siitä johtuneet muutokset elintarpeiden maailmankaupassa
ja niiden vaikutus Suomen asemaan vienti-, tuonti-
tuotantomana;

puunjalostustuotteiden kulutus eri maissa sitten
v:n 1913, kulutuksen tyydyttämismahdollisuudet ja näi
vaikutus maamme puunjalostusteollisuuden vastaiseen ke
tykseen;

hiilen ja öljyn tuotannon sekä sähkötekniikan

tys sitten v:n 1913 ja näistä tehtävät johtopäätökset
koskivoimiemme käyttämiseen ja maaseudun sekä rautateiden
sähköittämiseen nähden.

Taustaksi näille kysymyksille olisi pyrittävä luo-
maan yleiskuva eri maitten nykyisistä väestöoloista ja
niiden nykyisestä ostokyvystä sekä tämän vaikutuksesta mei-
dän taloudellisiin toimimahdollisuuksiimme.

Jos Pankkivaltuusmiehet katsovat Suomen Pankin asiak-
si asiantuntijain avulla panna toimeen tämän laatuaisia
tutkimus- ja selvitystöitä, pyydän ehdottaa, että valtuus-
miehet jättäisivät pienelle valiokunnalle toimeksi valmis-
taa lähempi suunnitelma sekä tutkimusten aiheista että
käytettävistä asiantuntijoista Pankkivaltuusmiehille myöhem-
min esitettäväksi. Valiokuntaan sopisi nähdäkseni kuulua
yksi pankkivaltuusmiesten ja yksi pankin Johtokunnan edus-
taja sekä pankin tilasto-osaston esimies.

Helsingissä lokakuun 18 p:nä 1922.